

2 Οκτωβρίου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 154240/34394/2012

Ειδικοί Επιστήμονες: Γιάννης Κωστής, Κων/νος Δαραμάρας

Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων
Διεύθυνση Διαχείρισης Περιουσίας
Τμήμα Παρακολούθησης Χρηματικών Διευκολύνσεων
Λυκούργου 12
105 51 Αθήνα

Θέμα: Αναστολή καταβολής δόσεων δανείων που έχουν χορηγηθεί από το Μ.Τ.Π.Υ. στους υπαλλήλους που έχουν τεθεί στο καθεστώς της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας του ν. 4024/2011.

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά αναφορά που παρέλαβε από την κυρία ***, η οποία ζητά τη διαμεσολάβηση της Αρχής διαμαρτυρόμενη για την άρνηση του Μ.Τ.Π.Υ. να υλοποιήσει τις ρυθμίσεις της **παραγράφου Γ1 του άρθρου 138 του ν. 4052/2012** στους υπαλλήλους που έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας του ν. 4024/2011.

Συγκεκριμένα, όπως υποστηρίζει η κυρία ***, και προκύπτει τόσο από τα στοιχεία του φακέλου της αναφοράς της αλλά και από τις τηλεφωνικές επαφές που είχαμε με στελέχη του Ταμείου σας, η ενδιαφερόμενη υπέβαλε την με αριθμ. πρωτ. 4378/16.1.2012 αίτηση αναστολής καταβολής των δόσεων του δανείου που της είχε χορηγηθεί δεδομένου ότι είχε εν τω μεταξύ ενταχθεί σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας.

Το Δ.Σ. του Ταμείου σας, κατά την 9^η συνεδρίαση στις 4.4.2012, αποφάσισε μείωση σε ποσοστό 50% της παρακρατούμενης δόσης του δανείου των μετόχων κατά τη διάρκεια της περιόδου που βρίσκονται σε κατάσταση προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας του ν. 4024/2011.

Όσον αφορά δε το ζήτημα της υλοποίησης των διευκολύνσεων προς τους δανειολήπτες του, όπως προβλέπονται στο άρθρο 138 του ν. 4052/2012, το Δ.Σ. του Μ.Τ.Π.Υ., μετά από σχετική εισήγηση, αποφάσισε να μη γίνει αναστολή της καταβολής των δόσεων των χορηγηθέντων δανείων με κύριο σκεπτικό ότι είναι ανάγκη

«το Ταμείο να εισπράξει στο συντομότερο χρονικό διάστημα τα χρήματά του και σύμφωνα με το πρόγραμμα δράσης 2012 – 2015 να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο βασικό προορισμό του, την παροχή μερίσματος.»

Αφού εξέτασε το σύνολο των παραμέτρων του ζητήματος που τέθηκε υπόψη του με την αναφορά της κυρίας ***, και αφού πρώτα επικοινωνήσε επανειλημμένως με τα αρμόδια στελέχη του Ταμείου, ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να σημειώσει τα εξής:

1. Όντως το Μ.Τ.Π.Υ., σύμφωνα με την παράγραφο Γ1 του άρθρου 138 του ν. 4052/2012¹, δεν υποχρεούται, αλλά έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει στις διευκολύνσεις που προβλέπονται από τον νόμο αυτό.

Είναι όμως ιδιαίτερα σημαντικό να επισημανθεί, και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι ο νομοθέτης, αν και δεν υποχρεώνει προς τούτο τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Μ.Τ.Π.Υ, πάντως εκφράζει με σαφήνεια τη βούλησή του να ελαφρυνθούν, στο μέτρο του δυνατού, οι δανειολήπτες υπάλληλοι οι οποίοι, ευρισκόμενοι αντιμέτωποι με την σημερινή δυσμενή οικονομική συγκυρία, αδυνατούν ή τους είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ανταποκριθούν σε οικονομικές υποχρεώσεις που ανέλαβαν υπό άλλες, εντελώς διαφορετικές, συνθήκες. Μάλιστα, ο νομοθέτης, λαμβάνοντας υπόψη του τα δεδομένα αυτά, δεν δίνει απλώς τη δυνατότητα στους προαναφερθέντες Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθώς και στο Μ.Τ.Π.Υ. να υιοθετήσουν κάποιες διευκολύνσεις προς τους δανειολήπτες τους, αλλά περιγράφει με σαφήνεια τις διευκολύνσεις αυτές.

2. Βεβαίως, όπως προαναφέρθηκε, ο νομοθέτης παρέχει την ευχέρεια και δεν υποχρεώνει του αρμόδιους φορείς να υιοθετήσουν τις προβλεπόμενες διευκολύνσεις. Σε κάθε περίπτωση, όμως, επισημαίνει το πρόβλημα, «προτείνει» συγκεκριμένα μέτρα και, εμμέσως πλην σαφώς, προτρέπει την Διοίκηση για την υλοποίησή τους, με αποφάσεις των αρμόδιων Δ.Σ.

3. Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα και με την Εισήγηση 3.17 της Διεύθυνσης Διαχείρισης Περιουσίας του Μ.Τ.Π.Υ, προτείνεται η μη αναστολή καταβολής των δόσεων και συνεπώς η μη υλοποίηση των προβλεπόμενων διευκολύνσεων του ν. 4052/2012, κυρίως για τους εξής λόγους:

- Κύριος σκοπός του Μ.Τ.Π.Υ. είναι η παροχή μερίσματος στους μετόχους και όχι η χορήγηση δανείων,
- Για την αντιμετώπιση της νέας διαμορφούμενης οικονομικής πραγματικότητας, του μεγάλου αριθμού των συνταξιοδοτήσεων και εξαιτίας της οικονομικής κατάστασης του Ταμείου και της εξέλιξης των κρίσιμων οικονομικών του μεγεθών, από τον Ιούνιο του 2010 έχει ανασταλεί η χορήγηση δανείων καθώς και άλλων χρηματικών διευκολύνσεων,
- Τα προϋπολογισθέντα έσοδα του Μ.Τ.Π.Υ. από τις καταβολές των μηνιαίων δόσεων από 1.6.2012 έως 30.9.2013 ανέρχονται περίπου στο ποσόν των 15.500.000 ευρώ και ο αριθμός των δανείων αυτών είναι περίπου 11.000, και
- Τα προϋπολογισθέντα αυτά έσοδα θα χρησιμοποιηθούν για τη πληρωμή των μερισμάτων των μετόχων και δεδομένου ότι για το 2012 ο προϋπολογισμός του Ταμείου είναι ελλειμματικός, περίπου κατά 18.500.000 ευρώ, εάν ανασταλούν οι δόσεις των δανείων και κατά συνέπεια τα προσδοκώμενα έσοδα θα υπάρξει σοβαρότατο πρόβλημα για τη πληρωμή των μερισμάτων στους δικαιούχους.

¹ «Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.), σε περίπτωση που έχουν χορηγήσει δάνεια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του ν. 3586/2007 (Α` 151) και των άρθρων 60, 61 και 62 του π.δ. 422/1981 (Α` 114) αντίστοιχα, μπορούν, με απόφαση των Διοικητικών τους Συμβουλίων, να αναστείλουν την καταβολή των δόσεων για έξι (6) ή περισσότερους μήνες, κατά τους οποίους θα καταβάλλονται μόνο οι αναλογούντες τόκοι, και στη συνέχεια να παρατείνουν το χρόνο αποπληρωμής του δανείου κατά δώδεκα (12) ή περισσότερους μήνες, σε σχέση με τον απομένοντα συμβατικό χρόνο, με αντίστοιχο επανυπολογισμό των ισόποσων μηνιαίων δόσεων. Η απόφαση του εκάστοτε Διοικητικού Συμβουλίου δεσμεύει όσους δανειολήπτες του οικείου φορέα ενταχθούν σε αυτήν κατόπιν αιτήσεως τους.»

4. Όμως, στους περίπου 11.000 δανειολήπτες του Μ.Τ.Π.Υ. συγκαταλέγεται και αριθμός υπαλλήλων που υπήχθησαν σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4024/2011, στους οποίους, πλέον, και μέχρι τη συνταξιοδότησή τους, «καταβάλλεται αποκλειστικά το 60% του βασικού μισθού που ελάμβανε κατά το χρόνο εισόδου σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα, χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε άλλων πρόσθετων αμοιβών, αποδοχών και επιδομάτων.»

Όπως είναι φανερό οι υπάλληλοι αυτοί βρίσκονται, και μάλιστα όλως αιφνιδίως, σε πολύ δυσμενέστερη οικονομική κατάσταση από όλους του υπόλοιπους υπαλλήλους, αφού αυτοί δεν υπέστησαν απλώς την μείωση αποδοχών που προβλέφθηκε για το σύνολο των υπαλλήλων αλλά, πολύ περισσότερο, μειώθηκε κατά 40% ο βασικός τους μισθός. Συνεπώς, οι συγκεκριμένοι αυτοί εργαζόμενοι και οι οικογένειές τους αντιμετωπίζουν ακόμη πιο οξυμένα οικονομικά / βιοτικά προβλήματα, στα οποία, τις περισσότερες φορές, αδυνατούν αντικειμενικά να ανταπεξέλθουν.

Εάν, λοιπόν, σύμφωνα και με την σαφώς εκπεφρασμένη βούληση του νομοθέτη του ν. 4052/2012, χρειάζεται, στο μέτρο του δυνατού, να διευκολυνθεί με τα συγκεκριμένα μέτρα το σύνολο των εργαζομένων του δημοσίου, πολύ περισσότερο θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα οι διευκολύνσεις αυτές να ισχύσουν, τουλάχιστον, για αυτούς ακριβώς τους εργαζόμενους που τέθηκαν στο καθεστώς της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις βρίσκονται μπροστά σε απόλυτο οικονομικό αδιέξοδο.

5. Από την άλλη πλευρά, ο αριθμός των συγκεκριμένων αυτών υπαλλήλων (που βρίσκονται σε κατάσταση προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας και συγχρόνως είναι «ενεργοί» δανειολήπτες του Μ.Τ.Π.Υ.) υπολογίζεται ως ιδιαίτερα μικρός και κατ' επέκταση η όποια επιβάρυνση του Ταμείου από την διευκόλυνσή τους, στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 4052/2012, εκτιμάται ότι θα είναι, εάν όχι αμελητέα, τουλάχιστον απολύτως διαχειρίσιμη, χωρίς δηλαδή δυσμενείς επιπτώσεις στην παροχή μερίσματος στους μετόχους.

Είναι κρίσιμο να σημειωθεί ότι σύμφωνα με πίνακα ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με τίτλο «Στοιχεία αποχώρησης υπαλλήλων από το Δημόσιο όπως δηλώθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες Υπουργείων, Φορέων, ΟΤΑ, κ.λπ., μέχρι τα μεσάνυχτα της 3/1/2012», ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων που είχαν τεθεί, έως την ως άνω ημερομηνία, σε προσυνταξιοδοτική διαθεσιμότητα βάσει της παρ. 1γ του άρθρου 33 του ν. 4024/2011 ανήρχετο σε **767**.

Ενδεχομένως, ο αριθμός από τους υπαλλήλους αυτούς που έχει λάβει πρόσφατα δάνειο από το Μ.Τ.Π.Υ. και δεν το έχει ακόμη αποπληρώσει, θα είναι κατά πολύ μικρότερος. Κατά συνέπεια, η επιβάρυνση του Ταμείου από την ενδεχόμενη υλοποίηση των διατάξεων του ν. 4052/2012, για του υπαλλήλους αυτούς θα είναι πολύ μικρή και δεν θα έχει, από μόνη της, δυσμενείς επιπτώσεις στην δυνατότητα του Ταμείου για την πληρωμή των μερισμάτων.

Απεναντίας, η απαλλαγή από την υποχρέωση αποπληρωμής των δόσεων για το διάστημα που βρίσκονται σε συνταξιοδοτικό καθεστώς θα συνιστούσε ένα σοβαρό μέτρο ανακούφισης για αυτούς.

6. Τούτων δοθέντων, ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει στο Δ.Σ. του Μ.Τ.Π.Υ. να εφαρμοστούν οι διατάξεις του παραπάνω νόμου για τους δανειολήπτες του Ταμείου οι οποίοι έχουν ενταχθεί στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς του ν. 4024/2011, ως ελάχιστο μέτρο ανακούφισης απέναντι στην οικονομική δυσπραγία που βιώνουν και να ανασταλεί η καταβολή των δόσεων για όσους μήνες βρίσκονται στο καθεστώς αυτό, κατά το οποίο θα καταβάλλονται οι αναλογούντες τόκοι, σύμφωνα ακριβώς με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο Γ1 του άρθρου 138 του ν. 4052/2012.

Αναμένοντας τις απόψεις και τις ενέργειές σας για το παραπάνω θέμα, ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με τιμή

Ιωάννης Σακέλλης Μαίρη Κοτρωνιά
Βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Προέδρου Μ.Τ.Π.Υ.
2. Δ. Σ. Μ.Τ.Π.Υ.
3. Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Μ.Τ.Π.Υ.
4. Κυρία ***